EUROPEJSKIE CENTRUM ROZWOJU KADR LEX S.C.
15-704 Białystok,
Al. Jana Pawła II 59/43
tel. 666 025 333 ; tel. 85 30 70 999; fax : 85 87 30 058
e-mail: biuro@ecrklex.pl

www.ecrklex.pl

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Opracowanie: Elżbieta Linowska, Janina Wanda Steczkowska

ISBN **978-83-66865-51-8**

Kopiowanie na dowolnych nośnikach, rozpowszechnianie całości lub fragmentów jest zabronione. ODN PROLEGIS Elżbieta Linowska wyraża zgodę na wykorzystanie materiałów w jednostkach oświatowych, które w sposób legalny weszły w ich posiadanie.

Prawa autorskie: **ODN PROLEGIS ELŻBIETA LINOWSKA**

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Organizator wypoczynku:
Mosiński Klub Żeglarski

(wersja zupełna)

……
(pieczęć organizatora)

„Wersja zupełna”

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

ustanowione przez organizatora wypoczynku
(organizator obozów, kolonii, półkolonii, biwaków, „zielonych” szkół)

Podstawy prawne:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)*
2. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)*
3. *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)*
4. *Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)*
5. *Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)*
6. *Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty - art. 92a (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.)*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.)*
8. *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).*

Opracowanie:

1. Jacek Mądrawski
2. Kinga Tubis

Obowiązują od dnia 23.06.2024r.

Spis treści

Rozdział 1
Informacje ogólne

1. Wprowadzenie
2. Słowniczek pojęć

Rozdział 2
Standardy ochrony małoletnich

Rozdział 3
Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Mosiński Klub Żeglarski

1. Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w MKŻ
2. Zasady zatrudniania pracowników w MKŻ oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi
3. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i personelu
4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci
5. Zasady ochrony wizerunku małoletniego
6. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

Rozdział 4
Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

1. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy".
2. Postępowanie w przypadku informacji o dostępie przez małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.
3. Postępowanie w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.
4. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o nawiązywaniu przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią.
5. Postępowanie w przypadku wystąpienia różnych form agresji i przemocy wobec małoletniego

Rozdział 5.
Organizacja procesu ochrony małoletnich

1. Obowiązki organizatora wypoczynku w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich"
2. Przygotowanie personelu do stosowania „Standardów ochrony małoletnich" oraz dokumentowanie tej czynności
3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń podejrzenia lub krzywdzenia
4. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji
5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia
6. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich"
7. Zasady przeglądu i aktualizowania dokumentu „Standardy ochrony małoletnich"

Rozdział 1
Informacje ogólne

1. WPROWADZENIE

„Standardy ochrony małoletnich dla organizatora wypoczynku MKŻ" są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem. Niniejszy dokument określa standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w trakcie organizowanej formy wypoczynku.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich" przyjęto następujące założenia:

- Do pracy w organizowanej formie wypoczynku organizator wypoczynku MKŻ nie zatrudnia osób mogących zagrażać bezpieczeństwu małoletnich.

- Osoby zatrudnione w danej formie wypoczynku potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy na organizowanej formie wypoczynku.

- Podejmowane na danej formie wypoczynku postępowania są zorganizowane w sposób zapewniający małoletnim skuteczną ochronę i nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych małoletnich.

- Małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami.

- Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych.

- Małoletni są informowani przez rodziców/opiekunów prawnych oraz w trakcie organizowanej formy wypoczynku przez wychowawców o konieczności przestrzegania przez małoletnich obowiązujących zasad bezpieczeństwa.

- Rodzice/prawni opiekunowie małoletniego posiadają od organizatora wypoczynku wiedzę m.in. o rodzaju zapewnionej małoletniemu opieki medycznej, programie organizowanej formy wypoczynku, wyżywieniu podczas pobytu, zasadach wypoczynku ustalonych przez jego organizatora oraz możliwości ewentualnych odwiedzin u dziecka.

- Rodzice/prawni opiekunowie małoletniego powiadamiają kierownika wypoczynku o chorobach i dolegliwościach swego dziecka, a jeśli jest ono w trakcie leczenia, ustalają sposób przyjmowania przez nie leków. Informują kierownika wypoczynku o wszel-

kich nietypowych problemach medycznych dziecka które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo i komfort dziecka lub innych uczestników.

- Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są przez organizatora oraz kierownika formy wypoczynku dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji .

2. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ilekroć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich" jest mowa o:

1) ***małoletnim*** (dziecku, uczestniku) – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;

2) ***personelu*** – należy przez ro rozumieć każdą osobę zatrudnioną w danej formie wypoczynku, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;

3) ***organizatorze wypoczynku*** – należy przez to rozumieć podmiot organizujący daną formę wypoczynku;

Organizatorami wypoczynku mogą być szkoły i placówki, osoby prawne, fizyczne, a także jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej są obowiązani do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków (m.in. poprzez zapewnienie uczestnikom wypoczynku opieki medycznej) i właściwej opieki wychowawczej. Organizatorzy wypoczynku są również obowiązani zatrudnić wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.

4) ***formie wypoczynku*** – należy rozumieć przez to obóz, kolonie, półkolonie, biwak, zimowisko i inne, trwające dłużej niż 2 dni;

5) ***kierowniku*** *wypoczynku* – należy przez to rozumieć osobę, która: kieruje wypoczynkiem zgodnie z obowiązującymi przepisami; opracowuje planu pracy oraz rozkładu dnia wypoczynku i kontroluje ich realizację; ustala i przydziela szczegółowy zakres czynności poszczególnym pracownikom; zapewnienia uczestnikom wypoczynku właściwą opiekę i warunki bezpieczeństwa od momentu przejęcia ich od rodziców (prawnych opiekunów) do czasu ponownego przekazania rodzicom (prawnym opiekunom);zapewnia odpowiednie warunki zdrowotne i higieniczno-sanitarne w miejscu wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń i otoczenia; informuje o zachowaniu dzieci i młodzieży oraz ich stanie zdrowia - na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

6) ***wychowawcy*** – należy przez to rozumieć osobę, która: sprawuje opiekę nad grupą małoletnich, prowadzi dziennik zajęć, opracowuje plany pracy wychowawczej grupy, prowadzi zajęcia zgodnie z rozkładem dnia oraz inne zlecone przez kierownika, zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom grupy.

7) ***rodzicu*** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodziciel-

ską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;

8) ***opiekunie prawnym małoletniego*** – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;

9) ***„osobie najbliższej dziecku/wychowankowi”*** – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;

10) ***przemocy fizycznej*** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;

11) ***przemocy seksualnej*** – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;

12) ***przemocy psychicznej*** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;

13) ***zaniechanie*** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;

Rozdział 2

1. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH Mosiński Klub Żeglarski

Standard I.

Małoletni, ich rodzice i pracownicy zatrudnieni w danej formie wypoczynku znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw (Dz.U. poz. 1606).

2. Zapoznano z nim personel zatrudniony w danej formie wypoczynku, małoletnich – uczestników formy wypoczynku oraz ich rodziców/opiekunów prawnych.

3. Dokument wprowadzono do stosowania we wszystkich formach wypoczynku organizowanych przez MKŻ

4. Dokument udostępniono na stronie internetowej organizatora wypoczynku www.mkzmosina.pl oraz w widocznym miejscu w siedzibie organizatora - tablica ogłoszeń.

5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji zupełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich – uczestników form wypoczynku i zawierającej informacje dla nich istotne.

6. Wszyscy rodzice/opiekunowie prawni małoletniego mają dostęp do obowiązujących u organizatora „Standardów ochrony małoletnich" oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są ponadto wśród rodziców/ opiekunów prawnych małoletnich na spotkaniach organizacyjnych przed rozpoczęciem danej formy wypoczynku.

7. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie pierwszego spotkania organizacyjnego oraz w trakcie zajęć wychowawczych prowadzonych przez wychowawców.

8. Publikacja dokumentu spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Standard II.
Personel współtworzy, gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko na organizowanych formach wypoczynku.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Na każdej formie wypoczynku zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.

2. Organizator wypoczynku określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich".

3. Zatrudniony personel zna swoje prawa oraz zakres odpowiedzialności prawnej ciążącej na nim za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.

4. Zatrudniony personel posiada wiedzę i umiejętności z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:

   a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
   b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego
   c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
   d) znajomości praw dziecka, praw człowieka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
   e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece małoletnich,
   f) bezpieczeństwa relacji całego personelu z małoletnimi (w tym wiedzę o zachowaniach pożądanych i niedozwolonych w kontaktach z małoletnim).

Standard III.

Organizator uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informację zwrotną dotyczącą realizacji standardów ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Rodzice/ opiekunowie prawni małoletnich są informowani o działaniach prowadzonych na rzecz ochrony ich dzieci.

2. Organizator wypoczynku uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych uczestników form wypoczynku informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich".

Standard IV.

Personel zapewnia małoletnim uczestnikom form wypoczynku równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Wychowawcy w trakcie prowadzonych zajęć zapewniają małoletnim edukację w zakresie praw dziecka, człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem. W każdej grupie część zajęć poświęcona jest prawom dziecka, ochronie przed przemocą oraz wykorzystywaniem, profilaktyce przemocy rówieśniczej oraz zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.

2. W każdej grupie małoletni są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

3. Wychowawcy udostępniają małoletnim informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia małoletnim – uczestnikom form wypoczynku skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).

2. Ustalone zostają zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

3. Organizator wypoczynku wskazuje osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego.

4. Organizator wypoczynku wskazuje osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej organizatora oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie organizatora**.**

5. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującą u organizatora wypoczynku małoletnich (RODO).

Standard VI.

Zatrudniony personel dba o bezpieczne relacje społeczne małoletnich oraz chroni ich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.

2. Określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

3. Opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie – wprowadzono zakaz używania i posiadania przez uczestników telefonów komórkowych podczas pobytu na terenie MKŻ.

4. Opracowano procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:

    a) przemocy fizycznej,
    b) przemocy psychicznej,
    c) przemocy seksualnej,
    d) cyberprzemocy.

5. Zatrudniony personel realizuje plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII.
Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Organizator wypoczynku prowadzi rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich.

2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie są do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.

3. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu są zgodne z Instrukcją Archiwizacyjną.

4. Dokonuje się szacowania ryzyka naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych oraz zasadności przyjętych technicznych i organizacyjnych środków ochrony.

5. Dla czynności przetwarzania danych osobowych szczególnej kategorii przetwarzania opracowano Karty rejestrów czynności przetwarzania.

Standard VIII.
Organizator wypoczynku monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.

2. Do weryfikacji dokumentacji wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.

3. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa organizator.

Rozdział 3
Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące na organizowanych formach wypoczynku

1. Zasady zatrudniania pracowników oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi

1. Organizator przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależne od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

   1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone
   w przepisach prawa obcego;

   2) w przypadku zatrudnienia każdej osoby i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z małoletnimi i opieki, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. *[piszemy w przypadku zatrudnienia na podstawie KN] Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:*
   1) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
   2) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

3. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami/dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

4. W przypadku, gdy prawo państwa, którego obywatelem jest osoba, o której mowa w pkt 4 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.

5. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowa-

dzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5**,** składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.* Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

7. Informacje, o których mowa w pkt 4 – 8, pracodawca utrwala w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt 5 - 8, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.

9. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:

    1) Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w /placówce /fundacji/ stowarzyszeniu,
    2) Regulaminami i instrukcjami bhp i p/poż,
    3) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

10. Potwierdzenie zapoznania się z ww. dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej, dokumentacji wycieczki.

2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich – uczestników form wypoczynku i zatrudnionych do ich prowadzenia pracowników

2.1. Zasady ogólne:

Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas organizowanej formy wypoczynku.

Pracownicy wspierają małoletnich w pokonywaniu trudności. Pomoc małoletnim uwzględnia: umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania".

Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.

2.2. Zasady komunikacji personelu z małoletnimi

Komunikacja budująca dobre relacje z małoletnimi

Personel:

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów.

2. Reaguje wg zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.

3. Daje małoletnim prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez personel/wychowawcę.

4. Komunikację z małoletnimi prowadzi w sposób budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.

5. Nie zawstydza, nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża małoletnich.

6. Nie obrzuca małoletnich wyzwiskami, nie wyśmiewa i nie ośmiesza ich, np. stosując ośmieszające przezwiska i zdrobnienia. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletnich, nie dowcipkuje i nie żartuje z nich, w sposób, który obniża poczucie własnej wartości małoletnich.

7. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich.

8. W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u niego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.

9. W sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację.

10. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną małoletnich:

a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich,
b) nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym małoletnim, którzy łamią ustalony porządek,
c) wykazuje empatię wobec małoletnich,
d) ustala i przypomina obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania małoletnich,
e) metody dyscyplinowania małoletnich dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletnich (zakaz stosowania kar fizycznych).

Zakaz stosowania jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletnich, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

1. Kontakty personelu z małoletnimi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Personel nie dzieli ich i nie dyskryminuje (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).

2. Personel nie wykorzystuje wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

3. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletnich, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.

4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
   a) izolowanie, pomijanie, obniżanie jego statusu w grupie,
   b) stygmatyzowanie małoletnich z powodu ich zdrowia, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
   c) wyszydzanie małoletnich, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
   d) stosowanie wobec małoletnich kar niewspółmiernych do win,
   e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych,
   f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających małoletnich rysunków, zdjęć i filmów,
   g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających małoletnich materiałów,
   h) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań małoletnich i upublicznianie ich.

5. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
   a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,

b) dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
c) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.,
d) nie pisze do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
e) nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
f) nie wdaje się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby małoletnim wyrządzić krzywdę.

6. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się wobec niego w sposób niestosowny, np. nie obmacuje go, nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufały, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych).

7. Nie zmusza małoletniego do odbycia jakiekolwiek aktywności o charakterze seksualnym.

8. Nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

9. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyliby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga małoletnim zrozumieć znaczenie osobistych granic.

10. Personel równoważy potrzebę nadzoru z prawem małoletnich do prywatności, np. nie otacza małoletnich osobistą opieką, której oni nie potrzebują.

11. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewnia obecność innej osoby dorosłej.

12. Stale nadzoruje małoletnich, każdorazowo upewniając się, że warunki wypoczynku są bezpieczne.

13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unika, innego niż niezbędny, kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety.

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo.

2. Kontakt z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

3. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.

4. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.

5. Personel nie nawiązuje kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktuje się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy), a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i jego rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich oraz ich rodziców/opiekunów.

3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi na organizowanych formach wypoczynku. Niedozwolone działania małoletnich.

3.1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Personel chroni małoletnich i zapewnia im bezpieczeństwo.

2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/postępowania ustalonych przez kierownika wypoczynku.

3. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienność.

4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/ innych osób nie może naruszać ich poczucia godności/wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5. Kontakty między małoletnimi powinno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję,*

przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.

6. Problemy i konflikty między sobą małoletni powinni rozwiązywać konstruktywnie, bez użycia siły. Powinni akceptować i szanować siebie nawzajem.

7. Małoletni nie mogą kpić lub szydzić ze słabości kolegów i koleżanek, nie mogą ich wyśmiewać.

8. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie.

9. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec kolegów i koleżanek..

10. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania personelu o zaistniałych zagrożeniach.

11. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiejkolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej.

12. Małoletni znają obowiązujące na formie wypoczynku procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu ich kolegów i koleżanek, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w zwrócić o pomoc.

13. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać pomoc na organizowanej formie wypoczynku, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

3.2. Niedozwolone zachowania małoletnich – uczestników form wypoczynku

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec kolegów i koleżanek/ innych osób:

   a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

      - ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
      - ✓ wymuszenia,
      - ✓ napastowanie seksualne,
      - ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
      - ✓ fizyczne zaczepki,
      - ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
      - ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

   b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi, wyzwiska, wulgaryzmy,
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie,
- ✓ bezpośrednie obrażanie,
- ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
- ✓ groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie,
- ✓ wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie,
- ✓ pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
- ✓ wulgarne gesty,
- ✓ śledzenie/szpiegowanie,
- ✓ obraźliwe SMS-y i MMS-y,
- ✓ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
- ✓ telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające),
- ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do innego małoletniego,
- ✓ straszenie,
- ✓ szantażowanie.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie formy wypoczynku.

3. Nieuzasadnione, bez zgody wychowawcy opuszczanie terenu wypoczynku.

4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas organizowanych zajęć i zabaw. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu. Przebywanie w miejscach niedozwolonych.

5. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.

6. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.

7. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności organizatora wypoczynku.

8. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności organizatora wypoczynku.

9. Wyłudzanie pieniędzy lub innych rzeczy od kolegów i koleżanek.

10. Wysługiwanie się innymi w zamian za korzyści materialne.

11. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.

12. Szykanowanie kolegów/koleżanek lub innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.

13. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).

14. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).

15. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów/koleżanek. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób.

16. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób bez ich zgody.

17. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

18. Stosowanie wobec kolegów/koleżanek /innych osób różnych form cyberprzemocy.

4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, patotreści, hazard),

2. działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka.

4.1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Na terenie MKŻ, podczas trwania wypoczynku, dostęp małoletniego do Internetu jest niemożliwy, nie posiada on telefonu, ani innego urządzenia elektronicznego.

4.2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Małoletni ma prawo korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi na formie wypoczynku zasadami – może korzystać jedynie z telefonu służbowego, dostępnego dla każdego uczestnika.

2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.

3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.

4. Małoletni nie posiadają telefonów komórkowych oraz innych sprzętów elektronicznych

5. Na terenie MKŻ zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.

4.3. Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci – zgodnie z regulaminem (brak telefonów na terenie MKŻ) - nie dotyczy

1. Organizator wypoczynku podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.

2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

   - ✓ treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków,
   - ✓ treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
   - ✓ różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

3. Podstawowe działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:

   a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych,

   b) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja grupy, budowanie dobrych relacji pomiędzy członkami grupy wychowawczej, wprowadzanie norm grupowych; uczenie małoletnich odróżniania dobra od zła),

   c) propagowanie zasad bezpiecznego korzystania z sieci oraz działań uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:

- ✓ poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia,
- ✓ ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych,
- ✓ zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych,
- ✓ propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie;

d) poinformowanie rodziców/prawnych opiekunów małoletnich o polityce organizatora wypoczynku w zakresie reagowania na cyberprzemoc; w tym działania organizatora wypoczynku na rzecz zapobiegania cyberprzemocy.

e) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści, która obejmuje:

- ustalenie okoliczności zdarzenia,
- zabezpieczenie dowodów,
- poinformowanie o sytuacji rodziców małoletnich – uczestników zdarzenia,
- objęcie pomocą poszkodowanego małoletniego,
- podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowanie środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem formy wypoczynku
  i rodzajem przewinienia,
- powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczestnikiem wypoczynku i jego tożsamość nie jest nikomu znana;

f) określenie procedury wskazującej osoby, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/zaobserwowanej cyberprzemocy.

5. Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Organizator wypoczynku uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dane szczególnej kategorii przetwarzania.

3. Upublicznianie wizerunku małoletniego do 13 lat, utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim (wymóg art. 8 RODO).

4. Osoba małoletnia powyżej 13 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.

5. Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej – wyraźne i niedorozumiane. Zgody jw. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

6. Rodzice dziecka/opiekunowie lub małoletni poniżej 13 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku małoletniego, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.

7. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, z godnie z art. 5 RODO.

8. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub w innej formie publikacji.

9. Pracownikowi formy wypoczynku nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczestnika wypoczynku (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.

10. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodziców/opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tegorodzica/ opiekuna.

11. W przypadku utrwalania wizerunku małoletnich na zajęciach „otwartych", „pokazowych" wymagana jest zgoda, jak w pkt 3 i 4.

12. Wychowawca może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację maloletniego, za zgodą organizatora/kierownika formy wypoczynku.

13. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.(o ile jest prowadzony)

14. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień. (opcja do wyboru)

6. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. Organizator wypoczynku wdrożył Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, uczestników wypoczynku, rodziców/opiekunów) oraz powołał Inspektora Ochrony Danych.

2. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych przetwarzanych przez organizatora wypoczynku MKŻ posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.

3. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązał się do jej przestrzegania.

4. Rodzice / opiekunowie małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych dzieci poprzez klauzule informacyjne.

5. Organizator wypoczynku wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

6. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej (dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich) jest chroniona w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania.

7. Organizator wypoczynku wdrożył odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.

8. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

Rozdział 4

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

1. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub zaistnienia cyberprzemocy

Zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa w placówce jest jednym z najważniejszych jej zadań. Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia w placówce konkretnych działań interwencyjnych.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

1) osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być:
   a) poszkodowany małoletni,
   b) jego rodzice (opiekunowie),
   c) inni małoletni,
   d) świadkowie zdarzenia,
   e) pracownicy.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1) małoletni – ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje wychowawcę lub kierownika wypoczynku o wystąpieniu takiego zjawiska,

2) wychowawca i kierownik wypoczynku dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie,
3) w miarę możliwości wychowawca lub/ i kierownik wypoczynku zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

3. Zabezpieczenie dowodów

1) wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane,
2) należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

4. Zidentyfikowanie sprawcy cyberprzemocy

1) kierownik wypoczynku podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy;
2) w sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, kierownik lub/i organizator wypoczynku kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów;
3) w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, kierownik lub/i organizator wypoczynku bezwzględnie kontaktuje się z policją.

5. Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1) ofiara cyberprzemocy otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę;
2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice);
3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy);
4) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony wychowawcy i kierownika wypoczynku.

6. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i omówienie z nimi zachowania małoletniego

1) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego sprawcy – (uczestnika formy wypoczynku) są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu kierownika lub/i organizatora wypoczynku wobec sprawcy;

2) na każdym etapie postępowania kierownik lub/i organizator wypoczynku współpracuje z rodzicami.

7. Działania organizatora/kierownika wypoczynku wobec sprawcy cyberprzemocy

1) objęcie (ustalonego, małoletniego sprawcy – uczestnika formy wypoczynku) sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną: praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy;
2) jeżeli ujawniony sprawca jest małoletnim uczestnikiem formy wypoczynku, kierownik/organizator wypoczynku stosuje wobec ww. sprawcy określone w regulaminie danej formy wypoczynku środki dyscyplinujące.

2. Postępowanie personelu w przypadku podejrzenia dostępu małoletnich do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks karny, art. 200 § 1–5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art. 202

§ 1-4b, art. 256 kk, art. 257.

Statut organizatora wypoczynku

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia małoletnich, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

Telefony/kontakty alarmowe krajowe

Zgłaszanie nielegalnych treści: www.dyzurnet.pl, numer alarmowy 112, policja 997

1. Ujawnienie przypadku podejrzenia dostępu małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych

1) osobami, które mogą zgłosić podejrzenie lub zaistnienie dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych mogą być:
   a) poszkodowany małoletni,
   b) jego rodzice (opiekunowie),
   c) inni małoletni,
   d) świadkowie zdarzenia,
   e) pracownicy.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1) małoletni – ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje wychowawcę lub kierownika wypoczynku o wystąpieniu takiego zjawiska;

2) wychowawca i kierownik wypoczynku dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;

3) w miarę możliwości wychowawca lub/ i kierownik wypoczynku zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

3. Zabezpieczenie dowodów

1) wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego lub przez małoletniego przy pomocy wychowcy;

2) należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

4. Zidentyfikowanie sprawcy

1) kierownik wypoczynku podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy;

2) w sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, kierownik lub/i organizator wypoczynku kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów;

3) w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, kierownik lub/i organizator wypoczynku bezwzględnie kontaktuje się z policją;

4) w przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, organizator/kierownik wypoczynku – w porozumieniu z rodzicami małoletniego – niezwłocznie powiadamia policję.

5. Działania wobec ofiary

1) ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę;

2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice);

3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (wstyd, zażenowanie, smutek, poczucie winy);

4) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony organizatora/kierownika wypoczynku.

6. Powiadomienie rodziców sprawcy

1) Rodzice sprawcy (o ile sprawca został ustalony i jest nim małoletni) są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu organizatora/kierownika wypoczynku wobec sprawcy;

2) na każdym etapie postępowania organizator/kierownik wypoczynku współpracuje z rodzicami małoletniego sprawcy.

7. Działania placówki wobec sprawcy cyberprzemocy

1) objęcie (ustalonego, małoletniego sprawcy – uczestnika formy wypoczynku) pomocą psychologiczno-pedagogiczną; praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy;

2) jeżeli ujawniony sprawca jest małoletnim uczestnikiem formy wypoczynku, kierownik/organizator wypoczynku stosuje wobec ww. sprawcy określone w regulaminie danej formy wypoczynku środki dyscyplinujące.

3. Postępowanie personelu w przypadku naruszenia prywatności dotyczącego nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks karny, art. 190a, RODO 30.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności małoletniego poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku małoletniego. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem.

Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary).

Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

1. **Ujawnienie przypadku niekorzystnego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego**

   1) osobami, które mogą zgłosić podejrzenie lub zaistnienie dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych mogą być:
      a) poszkodowany małoletni,
      b) jego rodzice/opiekunowie prawni,
      c) inni małoletni,
      d) świadkowie zdarzenia,
      e) pracownicy.

2. **Ustalenie okoliczności zdarzenia**

   1) małoletni, którego dane osobowe lub wizerunek zostały niewłaściwie i niezgodnie z prawem wykorzystane, informuje wychowawcę/kierownika wypoczynku o wystąpieniu takiego zdarzenia;

   2) wychowawca i kierownik wypoczynku dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;

   3) w miarę możliwości wychowawca i kierownik wypoczynku zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy naruszenia prywatności osoby fizycznej.

3. **Zabezpieczenie dowodów**

1) wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego;

2) należy zachować dowód potwierdzający nienależne i niezgodne z prawem posługiwanie się danymi małoletniego lub jego wizerunkiem, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego lub adres strony www, na której naruszono prywatność małoletniego).

4. Zidentyfikowanie sprawcy

1) w przypadku gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, zabezpiecza się i przekazuje policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać powinna policja;

2) W przypadku znanego sprawcy – małoletniego uczestnika danej formy wypoczynku, który jednak nie działał z powyższych pobudek, organizator/kierownik wypoczynku stosuje wobec niego określone w regulaminie formy wypoczynku środki dyscyplinujące.

5. Działania wobec ofiary

1) ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę;

2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice);

3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (wstyd, zażenowanie, smutek, poczucie winy);

4) rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony organizatora/kierownika wypoczynku.

6. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych sprawcy

1) rodzice sprawcy/opiekunowie prawni (o ile jest nim małoletni uczestnik danej formy wypoczynku) są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu kierownika/organizatora wypoczynku wobec sprawcy;

2) na każdym etapie postępowania organizator/kierownik wypoczynku współpracuje z rodzicami.

7. Działania wobec sprawcy

1) objęcie (ustalonego, małoletniego sprawcy – uczestnika formy wypoczynku) pomocą psychologiczno- pedagogiczną: praca ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu jego zachowania, w zmianie postępowania i postawy sprawcy;

2) jeżeli ujawniony sprawca jest małoletnim uczestnikiem formy wypoczynku, kierownik/ organizator wypoczynku stosuje wobec ww. sprawcy określone w regulaminie danej formy wypoczynku środki dyscyplinujące.

4. Postępowanie w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks karny: art. 200, art. 200a § 1 i 2, art. 286 § 1.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia małoletniego do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Telefony alarmowe krajowe

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111, https://116111.pl/

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci:

800 100 100, https://800100100.pl/

Zgłaszanie nielegalnych treści: dyzurnet.pl dyzurnet@dyzurnet.pl,

801 615 005

1. **Ujawnienie przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w sieci: uwodzenie, zagrożenie pedofilią**
   1) osobami, które mogą zgłosić powyższy przypadek mogą być:
      a) poszkodowany małoletni,
      b) jego rodzice/opiekunowie prawni,
      c) inni małoletni (koleżanki, koledzy, przyjaciele).

2. **Ustalenie okoliczności zdarzenia**

   1) osoby, które zgłaszają przypadek niebezpiecznych kontaktów w sieci, informują wychowawcy/kierownika wypoczynku o wystąpieniu takiego zdarzenia;

   2) wychowawca/kierownik wypoczynku dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;

3) w miarę możliwości zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy naruszenia prywatności osoby fizycznej.

3. **Zabezpieczenie dowodów:** wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców/opiekunów prawnych małoletniego**,** np. zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail i przekazane policji.

4. **Zidentyfikowanie sprawcy**
   Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.

5. **Działania wobec ofiary**

   1) ofiara otrzymuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez wychowawcę;

   2) małoletniemu udzielana jest porada, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (robią to rodzice);

   3) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (wstyd, zażenowanie, smutek, poczucie winy);

   4) rodzice małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony organizatora/kierownika wypoczynku.

6. **Postępowanie w przypadku wystąpienia różnych form agresji i przemocy wobec małoletniego**

Wychowawca podejmuje interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia wystąpienia różnych form agresji i przemocy wśród małoletnich – uczestników danej formy wypoczynku.

Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być:

a) poszkodowany małoletni,
b) jego rodzice (opiekunowie),
c) inni małoletni,
d) świadkowie zdarzenia,
e) pracownicy.

Interwencja podjęta przez wychowawcę wobec małoletniego, będącego ofiarą agresji lub przemocy, obejmuje:

1) ustalenie okoliczności zdarzenia;
2) zabezpieczenie dowodów;
3) poinformowanie o sytuacji rodziców/opiekunów prawnych małoletnich – uczestników zdarzenia;
4) objęcie pomocą poszkodowanego małoletniego;
5) podjęcie działań wobec agresora/ agresorów, w tym zastosowanie środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem formy wypoczynku i rodzajem przewinienia;
6) powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczestnikiem wypoczynku i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

Na każdym etapie podjętej interwencji wychowawca współpracuje z kierownikiem formy wypoczynku oraz rodzicami/opiekunami prawnymi ofiary.

Działania wobec ofiary

1) Ofiara otrzymuje od wychowawcy wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, wszelką niezbędną pomoc medyczną (jeśli takiej wymaga) oraz poradę, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa.

2) Rodzice/opiekunowie prawni małoletniego są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony organizatora/kierownika wypoczynku.

Rozdział 5
Organizacja procesu ochrony małoletnich

1. Obowiązki organizatora wypoczynku w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”

1) zatwierdzenie „Standardów ochrony małoletnich” i wdrożenie ich w życie zarządzeniem;

2) opublikowanie dokumentu w wersji „skróconej” na stronie www.mkzmosina.pl z zachowaniem zasady dostępności dla osób niepełnosprawnych;

3) zapoznanie pracowników z zasadami bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Polityką bezpieczeństwa;

4) dostarczenie każdemu pracownikowi nowo zatrudnianemu do zapoznania się następujących dokumentów:
   - Standardy ochrony małoletnich,
   - Polityką Bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych,
   - Statut organizatora;

5) gromadzenie w dokumentacji pracowniczej, oprócz innych dokumentów wymaganych prawem, oświadczenia z KRK, Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli, Zaświadczenia z Rejestru Przestępców na Tle Seksualnym; a w przypadku obywateli innych krajów: wymagane oświadczenia lub zaświadczenia;

6) określenie obiegu dokumentów związanych z rozpatrywaniem przypadków krzywdzenia małoletnich;

7) prowadzenie rejestru zgłaszanych spraw dotyczących podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;

8) stosowanie do archiwizacji dokumentów wytworzonych w procesie rozpatrywania spraw krzywdzenia JRWA;

9) dokonywanie raz na dwa lata przeglądu i ewentualnej nowelizacji „Standardów ochrony małoletnich".

2. Przygotowanie personelu do stosowania standardów oraz dokumentowania tej czynności

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest organizator wypoczynku [można wskazać: dyrektor ośrodka, prezes firmy, kierownik kolonii, etc.]

Zatrudniany personel pedagogiczny wyposażany jest w wiedzę z zakresu:

- rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań,
- wiedzę z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.

3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w MKŻ:

1. Kierownik danej formy wypoczynku – p. Jacek Mądrawski

   Dane do kontaktu:

   Telefonicznie: nr tel 48 730730789 mailowo: w mosinamkz@gmail.com lub bezpośrednio w miejscu realizowania wypoczynku.

W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego proszę zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu spotkanemu pracownikowi.

4. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imienna teczka z nazwiskiem małoletniego. Teczkę zakłada i prowadzi wyznaczona osoba.

Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w pokoju wychowawcy grupy i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia – załącznik 1.
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie.
3. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim.
4. Protokół z posiedzenia Zespołu ds. analizy zdarzenia powołanego przez kierownika, np. obozu, kolonii.
5. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana.
6. Korespondencję pomiędzy np. sądem rodzinnym, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi.
7. Plan wspierania ucznia krzywdzonego.
8. Karty monitorowania zachowań krzywdzonego, opinie wychowawcy.
9. Ocena efektywności wsparcia.
10. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół opiekunów zatrudnionych w placówce powołany przez kierownika wypoczynku.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

- Imię i nazwisko małoletniego
- Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia
- Tytuł, z jakiego został opracowany plan wsparcia
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia
- Cel wsparcia małoletniego
- Identyfikacja zasobów wewnętrznych /placówki oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego - ofiary krzywdzenia
- Zakres współdziałania organizatora z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego
- Zakres, wymiar godzin, okres wsparcia udzielonego małoletniemu
- Formy i metody wsparcia małoletniego

- Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu.

1. **Przeprowadzenie diagnozy sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia**:

    a) charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju dziecka);
    b) analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów z małoletnim, wyniki obserwacji małoletniego (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę małoletnich, specjalistów – psychologów, pedagoga, terapeutę;
    c) określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego – ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.

2. **Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia, np.:**

    a) udzielanie systematycznej/okresowej pomocy, np. psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej,
    b) zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu/jego rodzinie,
    c) wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu/jego rodzinie,
    d) wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
    e) pomoc dziecku w rozwiązywaniu konfliktów intrapsychicznych,
    f) złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia złagodzenie stresu, lęku małoletniego,
    g) zapewnienie bezpieczeństwa (np. psychicznego, prawnego),
    h) wzmacnianie poczucia własnej wartości małoletniego,
    i) kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, dyskredytowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym, np. szkolnym.

3. Identyfikacja zasobów wewnętrznych organizatora oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego - ofiary krzywdzenia, np.:

    a) zasoby wewnętrzne /placówki: specjaliści zatrudnieni (psycholog, pedagog specjalny); pielęgniarka; rodzice/opiekunowie prawni dziecka,
    b) źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, służba zdrowia, organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

4. Ustalenie zakresu współdziałania organizatora wypoczynku z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego.

Pracownicy zatrudnieni przez organizatora wypoczynku działają na rzecz wsparcia dziecka zgodnie z zakresem swoich obowiązków i uprawnień, współpracując z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.

5. Ustalenie harmonogramu działań w ramach wsparcia udzielanego małoletniemu.

6. Ustalenie zakresu, wymiaru godzin, okresu wsparcia:

   a) zakres wsparcia wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego – ofiary krzywdzenia,
   b) wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie zależy od doświadczanych przez małoletniego skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia w okresie ich monitorowania.

7. Ustalenie form i metod wsparcia małoletniego.

8. Ocena efektywności udzielanego wsparcia:

   ✓ Ocena efektów wsparcia: ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małoletniego – ofiary krzywdzenia.

6. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”

Organizator wypoczynku opracował dwie wersje dokumentu „Standardów ochrony małoletnich:

- Wersja „zupełna”, inaczej kompletna,
- Wersja „skrócona” – przeznaczona dla małoletnich.

Wersja „zupełna” jest dostępna w siedzibie organizatora oraz jest opublikowana na stronie www. mkzmosina.pl

Wersję „skróconą” umieszcza się w gablocie „Informacje dla uczestników np. obozu/biwaku” znajdującą się na terenie Przystani MKŻ w Dymaczewie Nowym, ul. Wczasowa 15

7. Zasady przeglądu i aktualizacji dokumentu „Standardy ochrony małoletnich”

1. Kierownictwo MKŻ dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco.
2. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w MKŻ

3. W celu oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu prowadzone są ewaluacje typu:
    - in-term (w trakcie posługiwania się i stosowania Standardów MKŻ),
    - ex- post (po upływie dwóch lat od daty wdrożenia).

Ewaluację przeprowadza powołany przez organizatora wypoczynku zespół z użyciem technik:

- analizy dokumentu,
- wywiadów z rodzicami i uczestnikami wypoczynku.

Komandor

Mosińskiego Klubu Żeglarskiego

Jacek Mądrawski